

Vzdělávací materiál projektu Zlepšení podmínek výuky v ZŠ Sloup

Název vzdělávacího materiálu	Smyslová soustava
Anotace	Pracovní listy k zopakování a procvičení učiva smyslová soustava.
Autor	Mgr. Iva Paděrová
Jazyk	Český jazyk
Očekávaný výstup	Žák si zopakuje a procvičí učivo smyslová soustava.
Třída	5.

Smyslová soustava

1. Víš, co nám umožňuje vnímat a poznávat okolní prostředí? _____
(Pokud ne, následující báseň ti napoví:)

*Když narodí se maličký
František Hrubín*

*Když narodí se maličký,
dar vidění má pod víčky,
dar slyšení má v něžném oušku,
dar dotyku má v prstíčkách,
dar chuti pozná v prvním doušku,
dar vůně v jarních kytičkách.
Maminko, ty k těm darům vkrátku
dar řeči přidáš nemluvňátku!*

(časopis Sluníčko)

2. Vyhledej verš, který smysl popisuje, podtrhni slova, která jej popisují a název smyslu napiš vedle verše.

3. Vyhledej všechny smysly v osmisměrce a vedle namaluj jejich příslušné smyslové orgány:

Z	R	A	K
Č	I	CH	O
S	L	U	CH
T	B	Ť	M
H	M	A	T

zrak

sluch

čich

hmat

chuť

4. Spoj, co kterými smysly vnímáme:

	chlad	sladkost	
zvuk			barvy
	ZRAK		
hořkost			světlo
	SLUCH		
pach			tlak
	ČICH		
tvár			vůni
	HMAT		
bolest			pohyb
	CHUŤ		
teplo			kyselost
	slanost	pohyb	

5. Spoj věty se smysly, které rozluštíš pomocí tabulky:

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
A	Á	B	C	Č	D	Ď	E	É	Ě	F	G	H	CH	I	Í	J	K	L	M	N	Ň
22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41		
O	Ó	P	Q	R	Ř	S	Š	T	Ť	U	Ú	Ů	V	W	X	Y	Ý	Z	Ž		

Čím zjistíš, kolik je hodin?

Čím zjistíš, že je při odchodu z domu puštěné rádio?

Čím zjistíš, co mám chystá k obědu?

Čím zjistíš, že je led studený?

Čím zjistíš, ve které dózičce je cukr a kde sůl?

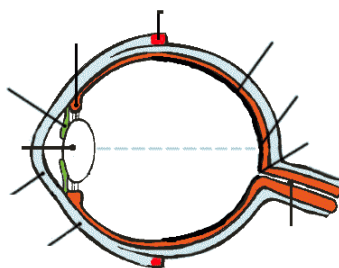
28, 18, 32, 13
4, 14, 13
40, 26, 0, 17
13, 32, 31
12, 19, 0, 30

6. Doplň tabulku:

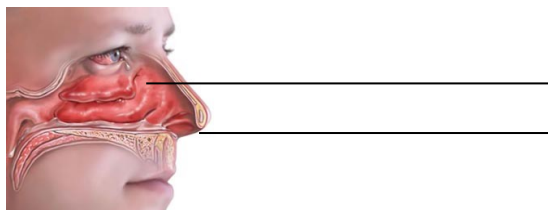
hmat		
	uši	
		čicháme
	jazyk	
zrak		

7. Části těla, v nichž jsou uloženy smysly, nazýváme _____:
Pojmenuj je a doplň jejich části:

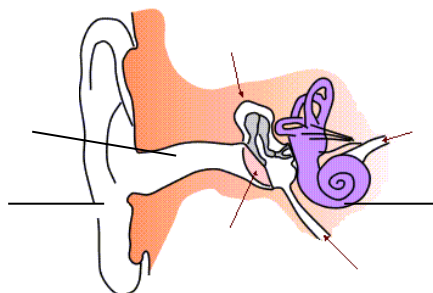
Nápověda: žlutá skvrna, duhovka, bělim, oční čočka, sítnice, zraková nerv, úpon okohybného svalu, řasnaté tělíčko, rohovka, slepá skvrna, sklivec

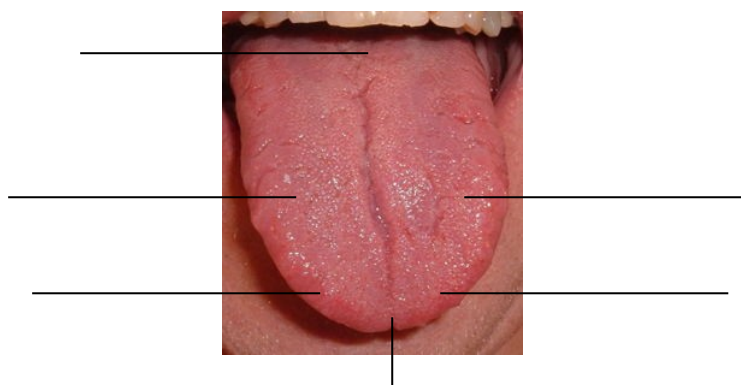
Nápověda: dutina nosní, nosohltan

Nápověda: bubínek, sluchový nerv, hlemýžď, boltec, kůstky, Eustachova trubice, zvukovod

Nápověda: Kyselost, hořkost, slанost, sladkost

Smyslová soustava - řešení

1. Víš, co nám umožňuje vnímat a poznávat okolní prostředí? **Smyslové orgány**
(Pokud ne, následující báseň ti napoví:)

*Když narodí se maličký
František Hrubín
Když narodí se maličký,
dar vidění má pod víčky,   zrak
dar slyšení má v něžném oušku,   sluch
dar dotyku má v prstíčkách,   hmat
dar chuti pozná v prvním doušku,   chuť
dar vůně v jarních kytičkách.   čich
Maminko, ty k těm darům vkrátku
dar řeči přidáš nemluvňátku!
(časopis Sluníčko)*

2. Vyhledej verš, který smysl popisuje, podtrhni slova, která jej popisují a název smyslu napiš vedle verše.

3. Vyhledej všechny smysly v osmisměrce a vedle namaluj jejich příslušné smyslové orgány:

zrak   sluch   čich   hmat   chuť
Individuální řešení.

4. Spoj, co kterými smysly vnímáme:

Zrak – světlo, tvar, barvy i pohyb

Sluch – zvuk nebo pohyb

Čich – pach a vůni

Hmat – bolest, tlak, teplo, chlad a další podněty

Chuť – čtyři chuti: sladkou, kyselou, slanou, hořkou.

5. Spoj věty se smysly, které rozluštíš pomocí tabulky:

Čím zjistíš, kolik je hodin? **Zrak**

Čím zjistíš, že je při odchodu z domu puštěné rádio? **Sluch**

Čím zjistíš, co mám chystá k obědu? **Čich**

Čím zjistíš, že je led studený? **Hmat**

Čím zjistíš, ve které dózičce je cukr a kde sůl? **Chuť**

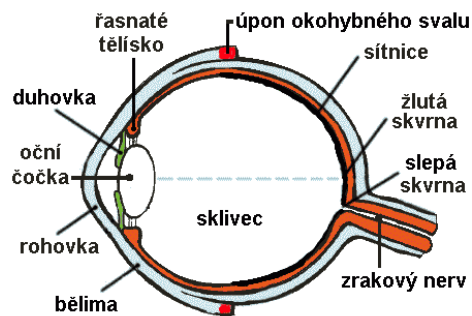
sluch
28, 18, 32, 13
čich
4, 14, 13
zrak
40, 26, 0, 17
chuť
13, 32, 31
hmat
12, 19, 0, 30

6. Doplň tabulku:

hmat	Kůže (např. prsty)	hmatáme
sluch	uši	slyšíme
čich	nos	čicháme
chuť	jazyk	chutnáme
zrak	oči	vidíme

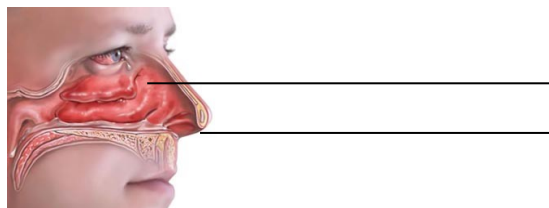
7. Části těla, v nichž jsou uloženy smysly, nazýváme **smyslové orgány**.
Pojmenuj je a doplň jejich části:

oko

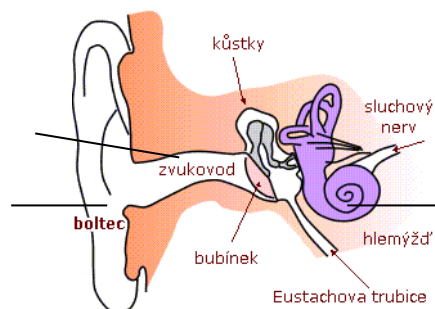

nos

Nápověda: dutina nosní, nosohltan

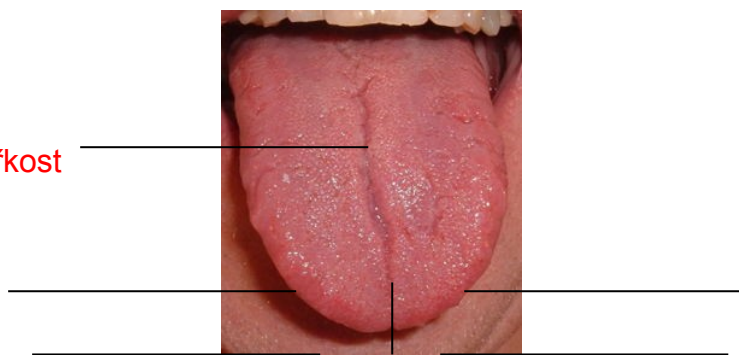

ucho

jazyk

hořkost

kyselost

kyselost

slanost

slanost

sladkost

Použité zdroje:

http://www.optiksrott.eu/?oko_stavba

<http://www.babinet.cz/clanek-2125-nepodcenujte-peci-o-nosni-sliznici-u-deti.html>

<http://www.berusacka.ic.cz/usi.htm>

<http://sestra.org/Jazyk>